

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Ratione probatur nostra sententia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

SUBSECTIO I.

Ratione probatur nostra sententia.

sic ait. [Ex hoc ipso quod quidditati esse tribuitur, non solum esse, sed ipsa quidditas creati dicitur, quia antequam esse habeat, nihil est nisi forte in intellectu creantis, ubi non est creatura, sed creatrix essentia.] Sic ille, ubi aperte docet ante productionem rerum nihil præcessisse in creatura, ut patet ex illis Verbis, quia antequam esse habeat nihil est, nisi forte in intellectu creantis; ubi non est creatura sed creatrix essentia: ergo si in sententia Divi Thomæ creatura antequam producat nihil erat, nullum esse habebat: sed esse est affirmativum, & affirmativum est positivum: ergo creatura antequam crearetur nihil positivum habebat, sed habebat suam possibilitatem antequam crearetur: ergo possibilitas non est positivum.

²⁴ Quod etiam docetur ac decernitur *cap. Firmiter de summa Trinitate, & fide Catholica*, ibi [creator omnium visibilium, & invisibilium, spiritualium, & corporalium, qui sua omnipotentia virtute simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam spirituales, & corporales, Angelicam videlicet, & mundanam; sic ibi, ubi definitur omnem creaturam tam spirituales quam corporales productam esse ex nihilo. quæ verba universaliter verificanda sunt de omni creatura in toto rigore, quia continent decretum fidei; interrogo enim à vobis quid significant illa verba de nihilo? nam non possunt universaliter verificari, ita ut sensus sit de nihilo, id est ex nullo præsupposito subiecto; nam licet in hoc sensu possint verificari de creatura pura spirituali, quia hæc in toto rigore creata est, ac proinde nullum præsupposuit subiectum, ex quo produceretur, nihilominus creatura pura corporalis completa, v.g. animal, brutum, arbor, & reliqua, quæ in principio produxit Deus, non sunt producta ex nullo præsupposito subiecto, sed potius sunt producta ex materia prima præsupposita, quia non sunt creata toto rigore: ergo in alio sensu verificanda sunt verba decreti, sed non sunt in alio nisi in hoc, videlicet quod omnis creatura antequam facta sit, nihil fuerit ex se, ita ut nullum esse habuerit ante totalem productionem ipsius, neque præsupposuerit aliquid verè esse reale: sed esse positivum actuale est verum esse, & non potest dici esse nihil præcipue cum sit esse essentiale per vos; quod comparatum cum existentia excellentius est: ergo secundum decretum hoc non potest dici, creaturam, antequam crearetur, habuisse verum actuale positivum esse: sed antequam crearentur, & totaliter producerentur à Deo habuerunt esse possibile, & propriam possibilitatem: ergo esse possibile quod habuerunt ante productionem, & possibilitas quam præsupposuerunt antequam conderentur à Deo nihil est, hoc est nullum esse positivum est.

²⁵ Quibus concordat locus ille Evangelij Ioannis, *Sine ipso factum est nihil*, id est quod à Deo non est factum, nihil esse seu nullum esse positivum habere; unde recte dicunt sancti Patres, quidquid à Deo factum, non est vel Deum esse, vel nihil esse, Iustinus in *expofit. fidei*. Cyrillus lib. 1. in *Ioannem*, cap. 6. August. lib. 1. de *Trinitate*, cap. 6. sed esse possibile seu possibilitas creaturæ ut distinguitur ab existentia non est facta nec producta à Deo, & ex alio capite non est Deus: ergo nihil positivum est, sed potius negatio entis positivi.

R. P. Ideph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

Primo omne esse actu positivum vel est à se ²⁶ vel à Deo; sed illud esse positivum, quod fingitur impossibili ab æterno actuale nec est à se nec à Deo: ergo non est verum ens positivum actuale. Maior est evidens, quia ens adæquate dividitur in ens creatum, & increatum, quod idem est ac ens ab alio, ita ut præter hæc membra duo non detur aliud membrum dividens ut sic positivum, & actuale, & ratio evidens est; quia hæc duo entia dicunt ex diametro oppositionem; unde si absolute est ens positivum, debet esse aut creatum aut non creatum: sed non creatum ut purum negativum (de illo enim non loquimur) nec infinitanter, & indeterminatum, quia membrum dividens determinatum tale est: ergo debet esse ens increatum. Minor sic probatur quoad primam partem, quia ut supponunt adversarii illud esse possibile actuale positivum creaturæ est distinctum à Deo: ergo esse Dei, & creaturæ esse est duplex: sed utrumque est esse increatum: ergo utrumque est Deus; unde dabitur duplex Deus, quod est hæreticum, cum fides Catholica solum credat in unum Deum.

Secunda pars sic patet, quia omne ens ab alio ²⁷ actuale est ens actualiter productum: sed illud esse positivum est actuale ab æterno, & est actuale necessarium, & indestructibile, possibile enim in hoc distinguitur ab existente, quia hoc est liberum, illud autem necessarium, & necessario habens esse: ergo ab æterno est aliquid productum, & creatum necessario à Deo extra Deum, quod continet duplicem apertam hæresim, ut ex consensu Ecclesiæ docet Pater Suarez. Prima est contra articulum illum, *in principio creavit Deus cælum, & terram*, ubi aperte dicitur, tempore incepisse omnia creata; nullumque fuisse ab æterno. Secunda quod aliquid necessario à Deo extra se producatur, & quod non solum Verbum divinum, & Spiritus sanctus necessario ab æterno procedant, sed etiam creaturæ.

Urgetur ac declaratur amplius tota hæc ratio, ²⁸ quia possibilitas formaliter rerum creatarum fuit ab æterno: ergo possibilitas formaliter rerum non est ens reale positivum. Antecedens conceditur ab adversariis, & ratio illius est, quia si possibilitas non fuisset ab æterno, incepisset in tempore: ergo vel ante illud tempus fuisset impossibilis, & hoc non, quia implicat quod illud quod semel est impossibile aliquando fiat possibile; ideo enim chymæra per totam æternitatem, & per totum tempus subsequens erit impossibilis, quia semel ab æterno fuit impossibilis. Probatur prima consequentia, quia vel possibilitas fuit ab æterno ab alio vel à se; sed neque primum, neque secundum: ergo possibilitas non est quid positivum. Maior est evidens ex supradictis, omne enim ens est à se vel ab alio, quia vel est dependens & causatum, vel independens & incausatum; si dependens & causatum est ab alio, quia quidquid causatur, ab alio fit, & causatur; id enim intelligimus per ens ab alio; si independens, & incausatum à se; ideo enim Petrus, v.g. existens est ab alio causatus, quia est dependens, & ideo Verbum divinum est à se, & non ab alio causatum,
K k k 2 quia

quia est independens. ²⁹ Probatur minor quantum ad primam partem e-
 idis, quia nec Deus produxit illum necessario, quia Deus omnia extra se operatur, secundum consilium voluntatis suae, hoc est libere neque libere produxit, quia in principio omnia creavit. Probatur minor quantum ad secundam partem, si illud esse positivum creaturarum esset independens, esset Deus: atqui hoc est haereticum: ergo non est independens. Probatur maior, omne id quod est ens independens est à se & imparticipatum, & omne quod est huiusmodi non est secundum, sed primum ens: atqui omne quod est primum, & non secundum ens, est Deus: ergo illud quod est independens est essentialiter Deus. Maior patet, ideo enim Pater aeternus est à se imparticipatus, ac proinde primum, & non secundum ens, quia est independens. Minor patet, nam ideo Verbum Divinum est Deus essentialiter, & infinitum, quia esse essentialiter, & in sua essentia est à se, & imparticipatum, & ideo Petrus est finitus essentialiter, quia est dependens, & participatus, vel dicant adversarii unde poterit probari quod Deus sit infinitus secundum essentiam, nisi quia habet esse à se, & imparticipatum essentialiter, & quare creatura non possit esse infinita simpliciter secundum essentiam, nisi quia est participata essentialiter, ut constat ex dictis supra: hoc enim est medium vnicum, quo Theologi probant Deum esse infinitum simpliciter, & secundum essentiam, ut videre est in eximio nostro Doctore *disp. 3. Metaphysicae*.

²⁹ Ergo cuicumque applicetur hoc medium debet sequi idem consequens; patet evidenter consequentia, illud est medium necessarium, & infallibile in demonstratione, ex quo in omni materia sequitur idem consequens: sed esse à se, & imparticipatum essentialiter est medium necessarium, & infallibile in demonstratione, quia probatur Verbum Divinum esse ens infinitum secundum essentiam, ut asserunt omnes Doctores Theologi: ergo in quacumque materia hoc medium necessario debet inferre idem consequens. Maior est evidens, ideo enim ens est medium necessarium, & infallibile in demonstratione ad colligendam unitatem, & veritatem, quia in quacumque materia infert idem consequens ut est ens: ergo unum, & verum, & ideo animal non est medium necessarium, & infallibile in demonstratione ad colligendum risibilitatem, quia licet in homine necessario connectatur cum risibilitate, nihilominus non infert idem consequens in omni materia, ut est animal: ergo risibile, & ideo negari potest, concessio antecedenti, in quacumque materia, & ratio horum est evidens, quia medium in demonstratione praecipue metaphysica ita connectitur cum consequenti, ut adhuc per potentiam Dei absolutam aliter fieri non possit; imo contrarium implicet apertam contradictionem.

³⁰ Sed esse à se, & imparticipatum essentialiter secundum omnes Doctores Theologos est medium infallibile, & necessarium in demonstratione metaphysica ad colligendam infinitatem Dei secundum essentiam: ergo in omni materia debet inferre idem consequens, & si in aliqua materia non infert, etiam in Deo poterit negari: sed possibile per vos est ens reale positivum essentialiter à se, & imparticipatum: ergo est infinitum simpliciter secundum essentiam; Ex quo ulterius sequitur quod sit existens à se, quia omne imparticipatum essentialiter est tale quod est parum tutum in fide.

Dices illud esse possibile positivum actuale esse se increatum, & imparticipatum secundum essentiam, non tamen secundum existentiam; quia secundum illam creatum est, & ideo non esse Deum, Deus enim nullo modo creatur.

Sed contra primo: ergo illud esse possibile essentialiter est infinitum. Patet consequentia, omne illud quod est imparticipatum, & à se essentialiter sub ea ratione, qua est imparticipatum, est infinitum essentialiter: sed Petrus v. g. secundum essentiam est imparticipatum, & à se essentialiter: ergo secundum essentiam est infinitum essentialiter. Maior est evidens, ideo enim Deus non solum secundum existentiam: sed etiam secundum essentiam, & secundum quodcumque praedicatum illius est infinitum essentialiter, quia secundum omnia illa praedicata est essentialiter imparticipatum, & à se: sed Petrus secundum essentiam positivam realem actualem est essentialiter imparticipatus, & à se: ergo Petrus secundum essentiam essentialiter est infinitus: ergo est Deus secundum essentiam.

³³ Urgetur amplius ac declaratur, quia in existentia Dei, & datur ratio communis existentiae, & differentia à se, qui conceptus saltem virtualiter à parte rei distinguuntur, quia per communem conceptum existentiae convenit à parte rei cum existentia creata, & non convenit à parte rei cum existentia creaturae per differentiam à se, ut ex terminis patet: interrogo à vobis quare existentia Dei sit infinita essentialiter: an per communem conceptum existentiae, an per differentiam à se; non primum, quia alias etiam creatura in qua datur conceptus communis existentiae esset infinita essentialiter, quia quidquid convenit superiori, convenit omni contento sub illo, secundum illud axioma, dici de omni: ergo secundum; unde haec est vera causalis, quia existentia Dei est à se, & imparticipata est essentialiter infinita: sed propositio causalis aequivalens universali: ergo haec est vera propositio, omne illud quod est à se, est infinitum essentialiter, praecipue quando causalis illa nullo modo fundatur in subiecto propositionis: sed solum in praedicato, ita ut ratione solius praedicati conveniat subiecto formalitatis aliqua, de qua disputatur, & tale praedicatum est medium infallibile ad inducendam talem formalitatem in subiecto, v. g. si haec esset vera causalis, ideo homo est risibilis, quia substantia esset vera haec universalis, omne id quod est substantia est risibile; unde solum ideo omni illi subiecto conveniret risibilitas, quia conveniret causa infallibilis risibilitatis, quae per illam causalem propositionem explicatur; imo quia falsam esse colligimus illam universalem propositionem, omnis substantia est risibilis, necessarium colligimus falsam esse illam causalem aequipollentem, homo ideo est risibilis, quia est substantia.

Sed essentia Dei est à se, & imparticipata: ergo essentia ut distinguitur ab existentia propria, est infinita essentialiter, quia cui convenit causa necessaria alicuius effectus, convenit illi effectus talis causa: sed essentia Dei (supponamus per possibile vel impossibile distinguere à propria existentia, quia ad praesens institutum est impossibile extirpationem) convenit aeternitas, quae in existentia Dei trinfecum) convenit aeternitas essentialiter: ergo talis essentia ut distinguitur ab existentia Dei est infinita

Quaest. II. Quid sit possibile, positivumne? 445

infinita essentialiter, sicut quia rationalitas est causa necessaria cui animal in homine sit animal intellectivum in omni subiecto, in quo fuerit rationalitas, dabitur ratio intellectiva, & quia ipsa rationalitas in homine est causa necessaria rationalitatis, ubicumque fuerit rationalitas dabitur rationalitas sive subiectum rationalitatis sit homo, sive lapis, &c. sed existentia Dei convenit infinitudo essentialiter non propter rationem existentiam, sed potius propter rationem aseitatis: ergo in quocumque subiecto fuerit aseitatis, erit infinitum essentialiter, ratione talis aseitatis, ut v. g. quia sapientia Dei, & iustitia ipsius quatenus distinguuntur ab existentia, sunt à se, sunt infinita essentialiter, propter quam rationem etiam essentia Dei, cui convenit aseitatis, convenit etiam infinitudo essentialiter, quod sic patet, nam licet essentia divina conveniret existentia vel aliud quodcumque praedicatum, non esset illa essentia infinita, & solum redditur infinita, quia habet praedicatum aseitatis, non ratione existentiae, sed ratione sui, nam sicut modo nostro concipiendi in casu posito impossibile essentia esset prior propria existentia, ita prius deberet habere infinitudinem essentialiter, quia quod est prius in ea ratione, quia prius est non dependet à posteriori, neque constituitur ab illo: sed ratio formalis infinitudinis est aseitatis: ergo prius haberet aseitatem essentia divina, quam existentia, sicut nostro modo intelligendi prius est essentia divina à se, & infinita quam immetas, & voluntas divina, unde male assereret, qui diceret essentiam divinam constitui in esse infinita essentialiter per infinitatem immetas, & voluntatis, & ratio non solum esset, quia essentia est prior ut diximus, sed etiam quia infinitudo essentiae nostro modo intelligendi est distincta ab infinitudine attributi, quae non est praedicatum essentialiter Dei.

Clarius patet in relationibus divinis, relatio enim quaecumque est à se, & infinita, & nihilominus non potest constituere essentiam in esse à se, & infinite, quia infinitudo relationis est infinitudo notionalis, & posterior ipsa essentia: atqui infinitudo existentiae non est infinitudo essentiae, sed potius infinitudo posterior essentia: ergo non potest constituere essentiam in esse à se essentialiter, & infinito: itaque sicut existentia divina, & voluntas divina, quia habent aseitatem, sunt infinita; ita etiam essentia divina est infinita essentialiter, quia habet propriam aseitatem essentialiter. Unde sicut immetas divina non constituit essentiam divinam in esse essentiae divinae, sed potius in esse immetas, & voluntas divina non constituit essentiam in esse essentiae, sed potius in esse volentis, & sicut aseitatis, & infinitudo voluntatis, & immetas non constitunt essentiam divinam in esse à se, & infinite: ita etiam licet existentia constituat in esse existentis, non tamen constituit in esse essentiae, ac per consequens neque in infinitudo, & aseitatis existentiae constitunt essentiam in esse infinita, & à se, sed potius sicut existentia per suam aseitatem est infinita, ita etiam essentia per suam immediatam aseitatem erit infinita.

35 Ex quibus evidenter colligitur Deum non esse infinitum essentialiter, quia habet existentiam à se, sed potius, quia habet essentiam à se, hoc est quia inter praedicata essentialia habet praedicatum aseitatis.

36 Ergo quicquid fuerit à se, ea ratione qua fuerit

à se, erit infinitum: sed Petrus secundum essentiam positivam actualem, est à se impatiatus, & independens etiam si habeat existentiam dependentem, & participatam: ergo secundum essentiam erit infinitus etiam si secundum existentiam sit finitus.

Sicut è contra in sententia adversariorum v. g. Basilij Ponze, & aliorum Thomistarum qui patrocinantur huic opinioni, aliquid potest esse quoad essentiam finitum, etiam si quoad existentiam sit infinitum; nam finitudo aut infinitudo existentiae in sententia horum, non conducit ad finitudinem aut infinitudinem essentiae, v. g. humanitas Christi Domini, ut ipsi adversarii assunt non solum subsistit, sed etiam existit existentia Verbi divini, quae est infinita essentialiter, & nihilominus humanitas est finita secundum essentiam: ego essentiae finitudini non obest infinitudo existentiae, sicut pluralitati essentiarum non obest unitas existentiae, in casu quo Verbum divinum assumeret naturam humanam, & Angelicam simul: tunc enim duplex essentia creata existeret per unam existentiam divinam: ergo pluralitas essentiae nullo modo impediretur per unitatem existentiae, sicut neque finitudo essentiae per infinitudinem existentiae: ergo è contra, quia oppositum est eadem disciplina, & ratio finitudo existentiae Petri poterit compati cum infinitudine essentiae Petri, neque poterit obesse illi, quia quod non obest d. finitudo alicuius non obest definito ipsius: sed quod existentia Petri sit finita, quia ab alio dependet, non facit quod essentia Petri non sit à se independens, & impatiata: ergo non tollit ab ea infinitudo per essentiam illius quae est definitum entis à se independens, & impatiata.

Dices illam existentiam humanitatis Christi 37 non esse propriam, & connaturalem humanitati: sed potius alienam, & supernaturalem illi, ac per consequens ex tali existentia non bene argui infinitudinem essentiae humanitatis: si autem existentia esset propria recte procederetur argumentum.

Sed contra, quia ex hoc ipso sic argumentor 38 contra ipsos, & probo existentiam divinam esse infinitam, & à se, quia essentia divina est infinita, & à se, quia essentia non datur propter existentiam, sed potius existentia propter essentiam; ex quo sequitur essentiam exigere, & petere ex se proportionatam existentiam sibi, quia existentia propria essentiae rei debet esse in eodem ordine cum essentia, cuius est primo, & per se existentia; unde si essentia est supernaturalis, existentia illius non est naturalis, sed supernaturalis ut videre est in unione hypostatice, & gratia habituali, & reliquis habitibus, & actibus supernaturalibus. Item si essentia rei est negativa, aut privativa, existentia illius non debet esse positiva, sed potius negativa, ut videre est in cecitate, tenebris, & morte. Tandem si essentia est spiritalis, v. g. Angeli existentia illi proportionata, & connaturalis non potest esse corporea; & è contra si essentia est corporea, existentia non potest esse spiritalis, sicut si essentia est divina, existentia sibi propria debet esse divina, & non creata, & si essentia est creata ut humanitatis Christi, etiam existentia propria debet esse finita, & limitata: itaque in eodem ordine sunt essentia, & existentia: sed essentia creaturae, v. g. Petri est à se independens, & impatiata: ergo existentia illi debita debito connaturalitatis,

K k 3 litatis,

litis, illique proportionata est independens, & à se, sicut ipsa essentia: ergo absolute est Deus infinitus; nam si in hac materia non convincitur aperte, & evidenter talem existentiam proportionatam essentiae debere esse à se independentem; & imparticipatam, ac increatam; quia est essentia essentia imparticipata independentis, & increata; nullo modo poterit demonstrari in divinis dari existentiam increatam, imparticipatam, & infinitam, ex eo quod sit essentia essentia infinita, & imparticipata: sed evidenter demonstratur à priori ex essentia independenti, imparticipata, & increata Dei existentia ipsius independentis, & imparticipata: ergo similiter ex essentia creaturae independenti, increata, imparticipata, & à se evidenter demonstratur existentia ipsius creaturae independentis, increata, imparticipata, & à se, cum par sit utriusque ratio, neque maior ratio detur vnius quam alterius.

39 Quia ut bene ait Averroes 5. *Metaph.* in quo maxime laudatur à Divo Thoma 2. *contra Gentes*, ab eadem ratione formali existente in duplici subiecto non possunt effectus oppositi oriri, v. g. si ab albedine existente in pariete oritur in ipso segregativum visus, nullo modo potest ab albedine existente in homine oriri tanquam effectus congregativum visus, & si ex informatione lucis sequitur in aëre lucidum, tanquam effectus nullo modo potest ex informatione eiusdem, vel similis lucis oriri tanquam effectus in sole tenebrosus: sed potius sequitur effectus in sole lucidum, ut in aëre; tum sic, ratio positiva independens à se existens in essentia Dei est ratio formalis quare datur in Deo existentia infinita perfecta independens & à se: ergo ex simili ratione formali scilicet ex independentia, & positiva ratione à se existente in essentia creaturae possibilis, nullo modo poterit sequi existentia limitata, dependens, & finita, quae maxime opposita est existentiae Dei: sed potius sequitur necessario existentia independens à se infinite perfecta, sicut in Deo; unde si consequens illud verum est in Deo ex illo antecedenti, ex eodem antecedente simile consequens erit verum in creatura, praecipue in nostra sententia; ubi non distinguitur esse essentiae positiva, & esse existentiae, quare sicut argumento bene potest demonstrari tam intellectum, quam voluntatem, tam misericordiam, quam iustitiam divinam esse perfectiones infinitas, quia sunt perfectiones entis, & essentiae independentis, imo quaecumque earum esse ipsum Deum, quia cum illa essentia Dei sit illimitata, quia à se, & independens debet habere sibi identificatam omnem perfectionem, ac proinde quaecumque perfectio erit Deus, & esse infinita independens, & à se: sed essentia creaturae possibilis est independens, & à se positiva; ergo infinita, & illimitata: ergo includit identificatam sibi omnem perfectionem, quia ipsa identitas perfectionum perfectio est: sed existentia est perfectio essentiae, imo maxima perfectio illius: ergo habet sibi identificatam existentiam: ergo existentia est ipsa essentia à parte rei: sed illa essentia est infinita, & independens: ergo existentia quae est idem cum illa essentia, erit infinita, & independens, sicut convincitur esse infinitam existentiam Dei, quia identificatur cum essentia infinita.

40 Vergetur, & rogo utrum alter conceptus qui est essentia fiat secundum se tam vere ac proprie, quam sit existentia: an vero solum fiat existens,

sicut homo per dealbationem non fit in esse hominis: sed tantum fit albus vel in esse albi; si dicatur primum: ergo aliquid factum ab aeterno erit vere quod est haereticum; si vero dicatur possibilitatem positivam, seu essentiam non fieri in se: sed tantum fieri existentem; sic arguuntur: ergo absolute creatura dependet tantum à Deo accidentaliter, & non per se; sed hoc est absurdum: ergo, &c. Maior probatur, illud dependet accidentaliter ab alio, quod dependet solum in aliquo accidenti suo: sed si creatura dependet in aliquo accidenti suo, ergo dependeret solum in aliquo accidenti suo: ergo dependeret accidentaliter à Deo. Maior est evidens, ideo enim homo dependet accidentaliter à sole, quia dependet ab illo solum in accidente, scilicet in calore producto à sole in ipso homine: minor probatur manifeste in principiis contrariis, creatura dependet à Deo solum in existentia: sed existentia est accidentaliter respectu creaturae in sententia illorum est extra essentiam rei: ergo creatura dependet à Deo in aliquo accidenti: ergo dependet accidentaliter, & non per se à Deo.

Confirmatur, quia creatura non diceretur fieri absolute à Deo, neque ab illo produci: ergo falsa est solutio; antecedens probatur, ideo anima rationalis non dicitur absolute fieri à causa secunda, nisi addendo illud ut vivit, hoc est quod fit vniu illius, & sicut Verbum Divinum dicitur fieri hominem, quia fit humanitas, quae illi convenit quasi accidentaliter, & cum qua coniungitur non includendo illam intra suam essentiam: ergo similiter Petrus non fiet à Deo homo animal rationale, &c. sed fiet existens solum, hoc est existentia illius: ergo homo non est essentialiter creatura: consequentia patet, illud non est essentialiter creatura, quod non est essentialiter dependens, & participatum: sed homo essentialiter non est dependens, & participatum: ergo non est essentialiter creatura, quod quid absurdum excogitari potest, quod à viro non solum Catholico, sed etiam à Metaphysico non est perceptibile.

Confirmatur ulterius, vel antequam fiat Petrus 41 v. g. sola existentia illius exercita est in potentia vel essentia illius etiam est in potentia; si primum: ergo essentia est actualis: ergo aliquid ens actualis fuit ab aeterno independens extra Deum, & sic creatura haberet aliquid non receptum ab ipso Deo; imo haberet id quod est praecipuum, scilicet essentiam, & reciperet aliquid minus praecipuum, nempe existentiam, & per consequens posset gloriari quod haberet suum esse, & praecipuum esse, non à Deo contra illud Divi Pauli, quid habes quod non accepisti? & si accepisti quid gloriaris, quasi non acceperis? ergo ut haec omnia absurda vitentur, dicendum est, quod etiam essentia positiva actualis, antequam fiat sit solum in potentia activa creatoris: ergo antequam fiat, datur negatio illius: ergo non potest dici de illa, quod sit; patet consequentia, ideo non potest dici quod sit existentia exercita antequam fiat, quia ci quod sit in potentia, sicut forma in potentia absolute est in potentia, sicut forma in potentia pro solute non est forma; sed essentia antequam fiat ducatur solum est in potentia: ergo quando res producit, absolute non est: ergo quando res producit, producit quicquid est in illa non solum sententiale, sed etiam essentiale: nam si solum secundum existentiale provt distinctum in vestra sententia

sententia ab essentia realiter fieri absolute dicitur creatura non facta neque producta à Deo.
 43 Quia rem fieri secundum aliquem conceptum ab illa distinctum, potest sine dubio componi cum negatione absoluta productionis, & effectus sui essendo in se Deus: patet in Verbo Dei incarnato (ut supra diximus) quod factum est homo adeoque dependens secundum quod homo est, quod tantum significat humanitatem unitam Verbo dependere hierique à Deo; non autem ipsum Verbum, ac per consequens manet absolute in esse Dei, quia quatenus Verbum est, est independens: ergo similiter licet essentia Petri, v. g. fiat existens, ipsa tamen in se non est facta; nec dependens, quod est summum absurdum; quia alias Petrus aut forma non fieret, nec dependeret à Deo magis quam Verbum divinum; quia Petrus nihil aliud est quam sua essentia positiva actualis; existentia autem est extra essentiam rei, distinctaque ab ipsa essentia à parte rei, ut ipsi contrarii asserunt, ac per consequens talis existentia erit extra Petrum, sicut humanitas est extra Verbum, & ideo asserunt hi auctores nullam creaturam esse suum esse: ergo Petrus non fieret magis in se, quam Verbum factum est: sed factus est existens Petrus, sicut Verbum factum est homo, quod nihil aliud est, quam fieri aliquid prædicatum ab ipso distinctum, non tamen fieri rem in se ipsa; hoc autem est contra illa loca Scripturæ: omnia per ipsum facta sunt.

44 Sequeretur etiam positivam essentiam postulare actionem, & dependentiam actualem à Deo, ut solum ponatur existens, hoc est secundum maxime accidentali illi in vestra sententia; non vero ut absolute ac simpliciter sit ens positivum, & in se, & re ipsa sicut non dependet homo ab actione medici, nisi secundum sanitatem, quod est absolute hominem non dependere à medico, ex eo quod dependeat ab illo in quodam maxime accidentali homini, ita similiter homo non dependebit à Deo absolute: sed solum maxime accidentaliter, quia dependet ab ipso in existentia, quæ accidentalis homini est, ut vos asseritis: sed hoc est summum absurdum, alias creatura nullo modo distingueretur essentialiter à Deo, licet distingueretur existentialiter, & in vestra sententia accidentaliter, quia in vestra sententia existentia per quam solum distinguitur à Deo est accidentalis essentia: cum possit adesse, & abesse ab essentia sine corruptione illius.

45 Sequela sic demonstratur, quia licet alicui rei secundum aliquam rationem accidentalem, & quæ sit extra essentiam illius conveniat aliquod prædicatum; si convenit illi secundum essentiam prædicatum essentiale alterius rei, illæ duæ res non distinguntur essentialiter: sed Petro convenit prædicatum proprium Dei: ergo etiam si illi conveniat secundum existentiam ratio dependentiæ, non distingueretur essentialiter à Deo. Maior meo videri est evidens, quia ex eo quod Petro secundum essentiam, & essentialiter convenit prædicatum essentiale hominis, & proprium illius licet secundum albedinem conveniat illi aliquod accidens, est essentialiter homo eiusdem rationis cum alijs hominibus, & non distinguitur essentialiter ab Æthiope, & licet Verbo divino conveniat secundum modum unionis ad humanitatem ratio dependentiæ, & participati,

quia tamen secundum suam essentiam essentialiter est independens à se & imparticipatum, essentialiter est Deus: ergo si Petro convenit essentialiter secundum essentiam, prædicatum essentialiter, & proprium Dei erit Deus, & si non est idem, erit alius Deus; sicut quia Petro convenit essentialiter prædicatum essentiale proprium hominis, & quia non convenit idem prædicatum, quod convenit Ioanni, est homo distinctus à Ioanne: ergo similiter Petrus erit Deus distinctus à Deo, quod est hæreticum.

Vergetur, quia creatura omnino distinguitur à parte rei à Deo, & sic est vera hæc propositio, quicquid est in creatura non est Deus, unde creatura non solum distinguitur à Deo secundum existentiam: sed etiam præcipue secundum essentiam; unde Petrus non solum existentialiter: sed etiam essentialiter differt à parte rei à Deo, alias Petrus essentialiter esset Deus, & existentialiter esset creatura, quod est ridiculum: ergo tam essentialiter, quam existentialiter non habet constitutum Dei; quod est esse increatum, imparticipatum, independens, & à se, ne sit Deus v. g. Pater æternus est Deus sicut filius, quia habet pro essentia divinitatem (quæ nihil aliud est, quam esse imparticipatum, independens, positivum, & à se) sicut filius: ergo si possibile habet pro essentia esse positivum actuale ab æterno à se independens, & imparticipatum, ac per consequens increatum, habebit pro essentia divinitatem, sicut filius, & Pater æternus, & sic erit essentialiter tam Deus, quam Pater æternus, & filius; sicut Gabriel est tam essentialiter Angelus, aut Spiritus sicut Uriel, aut Michael, quia habet pro essentia entitatem substantialem incorpoream, completam, & perfecte intellectualem, sicut ipsi.

SVBSECTIO XI.

Ex principijs Adversariorum refutatur eorum solutio.

Efficaciter sic labefacto solutione supra datam, quia si standum est principijs contrariorum, Petrus non solum secundum essentiam: sed etiam secundum existentiam, est independens, imparticipatus, increatus & à se: ergo nulla est solutio illa, qua asseritur ideo Petrum non esse Deum, quia licet non dependeat quoad essentiam, dependet tamen quoad existentiam. Probatur antecedens, omne illud quod est possibile sub ea ratione, qua possibile est per vos est independens: sed existentia exercita propterea exercita est possibilis: ergo existentia propterea exercita est independens. Maior est sententia adversariorum, quia possibilitates rerum sunt à se, & independentes. Minor est etiā evidens in illorum principijs, quia omne illud quod non repugnat existere per vos est possibile: sed existentia exercita propterea exercita non repugnat existere: ergo existentia exercita propterea exercita est possibilis. Maior est definitio possibilis, quam nobis opponunt omnes adversarij ad probandam ens possibile esse quid positivum, vel dicant quid possibile in illorum principijs. Minor est luce meridiana clarior, quia si existentia exercita propterea exercita repugnaret, esset impossibilis, quod implacitum est, est enim ipsissima ratio formalis existendi;